

Vaker crowdfunding op universiteit

... Een nieuw fenomeen op Nederlandse universiteiten: onderzoekers die zelf geld binnenhalen via crowdfunding.

... Ze betrekken het publiek bij – vooralsnog kleine – projecten en geven een beloning in ruil voor de donaties.

► GRONINGEN

De Noordse stern vliegt elk jaar van de Noordpool naar de Zuidpool en weer terug. Wie 250 euro doneert aan een project van Maarten Loonen, wetenschapper aan het Arctisch Centrum van de Rijksuniversiteit Groningen, mag

een van deze vogels een naam geven en kan vervolgens het reisschema van de vogel volgen. Loonen wil de Noordse sterns voorzien van een geolocator om hun trek in kaart te brengen en te kijken welk effect de klimaatverandering heeft op de vogels. Daarvoor heeft hij 40.000 euro nodig. Om dat bijeen te vergaren, schakelt hij het publiek in. Crowdfunding, het financieren van projecten met particuliere donaties, is een nieuw fenomeen in de wetenschap. Loonen is de eerste wetenschapper die ermee experimenteert aan de Groningse universiteit. De gevers krijgen iets

terug voor hun donatie. Dat varieert van dankbaarheid (jegens degenen die een tientje geven) tot een 'eigen vogel' (250 euro) tot een huiskamerlezing plus alle andere beloningen (1000 euro). De actie van Loonen is succesvol, na een maand staat de teller op 14.000 euro.

opkomst

Crowdfunding is in opkomst en Nederland loopt daarin voorop. Uit onderzoek van Douw&Koren crowdfunding adviesbureau bleek dat in 2012 in ons land 14 miljoen euro via deze methode

werd opgehaald. Dat is een verviervoudiging ten opzichte van 2011. Met het geld werden 570 projecten in diverse sectoren van de samenleving gefinancierd. In de wetenschap staat crowdfunding nog in de kinderschoenen, zegt crowdfunding-expert Simon Douw. 'De eerste acties zijn anderhalf jaar geleden begonnen in Amerika en in Nederland komen ze nu ook van de grond. Er zijn nog niet zo veel successen. Dat komt doordat wetenschappers niet altijd goed duidelijk maken wat de eindhorizon van het onderzoek is.'

►► [vervolg op pagina 3](#)

Voor vijfhonderd euro een 3D-print van je eigen oor

►► [vervolg van pagina 1](#)

Daarnaast moet een project tastbaar en aantrekbaar zijn, aldus Simon Douw. 'Ik zie wel mogelijkheden voor crowdfunding in de wetenschap, maar het duurt even voordat daarover kennis in een branche ontstaat.'

In september het eerste Nederlandse platform voor crowdsourcing en crowdfunding in de wetenschap: *Flintwave*. 'In Amerika is een aantal van die platforms', zegt David van Hartskamp die het platform samen met een compagnon oprichtte. 'Maar volgens mij zijn wij de enige in Europa die deze dienst aanbieden. Er staan inmiddels dertien wetenschappelijke projecten op. De afgelopen maand zijn er vier bijgekomen en er zit een aantal in de pijpleiding. Wij horen verder van beleidsmakers op universiteiten dat ze er in de toekomst iets mee willen.'

nieuw oor

Een van de in het oog springende projecten op *Flintwave* is van Ernst Jan Bos, promovendus aan het VU medisch centrum, onder de kop 'Printen van nieuwe oren'. Bos doet onderzoek naar oorreconstructies voor mensen die door verbranding een oor zijn kwijtgeraakt. Hij probeert een mal te ontwikkelen van volledig afbreekbaar materiaal, waarin hij een gel van lichaamseigen cellen (kraakbeen en stamcellen) kan gieten. Zo zou een nieuw oor kunnen aangroeien. 'De vorm van het oor is heel complex', legt Bos uit. 'Een 3D-print is een goede manier om een mal te ontwikkelen. Mijn onderzoek wordt gefinancierd door het Brandwondencentrum, maar het zou erg helpen als ik een 3D-printer kan aanschaffen. Dat kost tussen de 40.000 en 50.000 euro. Dat geld probeer ik via crowdfunding bij elkaar te krijgen.' Zo'n printer is een overzichtelijk project. 'Je moet één beperkt doel vaststellen voor crowdfunding', denkt Bos. 'Dan hoef je ook niet te veel moeilijke informatie te geven.' Bos is vooral blij met de positieve aandacht

Wie een onderzoeksproject naar de trek van de Noordse stern financieel steunt, mag als beloning een van deze vogels een eigen naam geven.

die zijn project heeft gekregen. De financiën stromen vooralsnog mondjesmaat binnen; de teller staat op bijna 1000 euro.

Hoewel hij toekomst ziet voor crowdfunding in de wetenschap, is het geen wondermiddel, zegt Van Hartskamp. 'Een project van 15.000 euro is haalbaar in Nederland, maar ik zou niet teveel daarboven gaan zitten. Tenzij je bijvoorbeeld subsidie hebt waarmee je promotie kunt maken voor het project. Dan is er meer mogelijk.'

Om een actie succesvol te maken, is het verstandig om beloningen te geven, zoals de 'eigen Noordse stern' van vogelonderzoeker Maarten Loonen. Ook Bos doet dat. Voor 100 euro heb je een hoorcollege, voor 500 euro een 3D-print van je eigen oor. Op die laatste optie heeft overigens nog niemand ingetekend. Simon Douw benadrukt het belang van deze beloningen. 'Wetenschappers moeten in de gaten krijgen dat ze iets terug kunnen geven. Anders kom je niet verder dan klassieke

donatiecampagnes. De kracht van crowdfunding is juist dat je de handen ineen slaat met het publiek.'

'Je moet beloningen bedenken die leuk zijn voor de gever en die de onderzoeker niet al teveel kosten', legt Van Hartskamp uit. 'Misschien dat het volgen van een "eigen" vogel mensen sneller aanspreekt dan een medisch onderzoek. Toch denk ik dat juist bij medische projecten in de toekomst crowdfunding een grote rol zal gaan spelen. Het steunen van een specifieke onderzoeksgroep is voor sommige gevers interessanter dan een groot fonds als KWF Kankerbestrijding. Aan de andere kant kan een grote stichting veel makkelijker reclame maken door middel van spotjes.'

Bos wijst erop dat het belangrijk is dat ook de grote fondsen blijven bestaan. 'Voor een onderzoek naar één specifiek kanker-gen is het moeilijk een crowdfunding-project op te zetten. Maar dit soort fundamenteel onderzoek is wel heel belangrijk.' <